PENSIONS MYNDIGHETEN

Remissyttrande

Datum: 2026-10-21
Dok.bet PID293548
Version 1.0
Dnr/Ref. VER 2026-253

Socialdepartementet

Pensionsnivåer och pensionsavgiften – analyser på hundra års sikt (SOU 2025:41), S2025/00783

Pensionsmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över Pensionsavgiftsutredningens betänkande Pensionsnivåer och pensionsavgiften – analyser på hundra års sikt (SOU 2025:41). Utredningen lämnar inga förslag till förändrade avgifter utan redovisar analyser, resonemang och ställningstaganden rörande pensionsavgifterna till det allmänna pensionssystemet.

Pensionsmyndigheten lämnar följande synpunkter: Vad gäller den generella frågan om en höjning av avgifterna till pensionssystemet skulle en sådan, beroende på utformning, kunna stärka pensionssystemet och ge högre pensioner i olika tidsperspektiv. Samtidigt finns det ett antal målkonflikter och flera andra aspekter som skulle påverkas och behöva beaktas vid en sådan reform. Pensionsmyndigheten uppmärksammar i detta remissyttrande ett antal perspektiv som skulle kräva ytterligare analys om det blir aktuellt med en regelförändring som medför att avgifterna höjs. Ytterst är det en politisk avvägning hur tungt vägande målkonflikterna och konsekvenserna är i förhållande till fördelarna med en avgiftshöjning.

Myndigheten vill för den fortsatta hanteringen framför allt uppmärksamma vilka konsekvenser det skulle få att förändra avgiftsnivån i ett system med så kallad överskottsutdelning, vilket har införts sedan betänkandet lämnades. För detta ändamål har myndigheten genomfört egna analyser som sammanfattas nedan och beskrivs närmare i bilaga till detta remissyttrande. Därtill lämnar myndigheten ett antal ytterligare synpunkter, huvudsakligen avseende utredningens slutsatser, redovisade i betänkandets kapitel 7.

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten delar utredningens bedömning att en höjd pensionsavgift ger högre pensioner men inte som enskild åtgärd kan upprätthålla pensionsnivåerna när medellivslängden ökar. För att upprätthålla den inkomstgrundade allmänna pensionens nivå behöver arbetslivet förlängas.

Pensionsmyndigheten: Box 38190, 100 64 Stockholm
Telefon: 0771-771 771
E-post: registrator@pensionsmyndigheten.se • **Webb:** www.pensionsmyndigheten.se
Org.nr: 202100-6255

Myndigheten anser samtidigt att utredningens bedömning av den ursprungliga ambitionen för pensionsnivåerna kan utvecklas. Bland annat gällande hur olika tolkningar av förarbetena från prop. 1993/94:250 påverkar slutsatsen om den nuvarande avgiftens tillräcklighet.

Baserat på egna analyser konstaterar Pensionsmyndigheten att en avgiftshöjning för inkomstpensionssystemet innebär förmögenhetsöverföringar från yngre till äldre generationer i ett system med en utdelningsgräns för överskott, vilket inte var beslutat när Pensionsavgiftsutredningen genomfördes. Detta perspektiv är av största vikt att ha med inför frågans fortsatta hantering.

Om lagstiftaren överväger att höja pensionsavgiften behövs således ytterligare underlag om reformens utformning, finansiering och konsekvenser. Det gäller bland annat effekterna för olika generationer och inkomstgrupper samt samspelet med grundskydd och tjänstepension.

Höjd avgift till inkomstpensionen i kombination med överskottsutdelning leder till förmögenhetsöverföringar mellan generationer

Kombinationen av höjd avgift och överskottsutdelning får stora konsekvenser av förmögenhetsöverföringar mellan generationer, som inte analyseras tillräckligt i Pensionsavgiftsutredningen. Pensionsmyndigheten kompletterar därför utredningens analys av konsekvenserna av att förändra avgiftsnivån med egna analyser, som är viktiga för att förstå vad en sådan reform skulle kunna innebära.

En avgiftshöjning som går till inkomstpensionen har två huvudsakliga konsekvenser. Dels en nästan momentan utdelning som fördelas i proportion till befintlig pension/pensionsbehållning, dvs. till övervägande del till personer nära pensionsåldern, dels en kostnad för de som ska betala den högre avgiften, dvs. företrädesvis yngre personer och framtida generationer som ännu inte har inträtt i systemet. Den sammantagna konsekvensen är stora förmögenhetsöverföringar från yngre till äldre generationer.

Att pensioner och pensionsbehållningar genom överskottsutdelning skrivs upp utan att motsvarande avgifter tillförs systemet skapar inte nytt värde, utan omfördelar det mellan generationer.

Överskottsutdelning

Överskott i inkomstpensionssystemet byggs upp över tid. Processen drivs främst av buffertfondernas avkastning. Överskott kan också uppstå momentant av regeländringar i systemet, trots att dessa inte är värdeskapande.

En avgiftshöjning skulle frigöra betydande belopp i utdelningsbart överskott och delas ut på några få år. I jämförelse med ordinarie överskottsutdelning som förväntas ske med mindre belopp, men kontinuerligt över livet, skulle denna överskottsutdelning i större utsträckning tillfalla personer som är nära pensionsåldern när en sådan reform genomförs. För en äldre pensionär, eller en pensionssparare i medelåldern, skulle utdelningen bara vara värd hälften så mycket som för den nyblivna pensionären eftersom pensionsbehållningen är hälften så stor. Den ungdom som ännu inte har någon pensionsbehållning skulle inte få del av utdelningen.

När balanstalet ligger nära utdelningsgränsen, vilket är fallet för det senast beräknade balanstalet 2025, skulle avgiftshöjningen resultera i utdelningar till de som *inte* har betalat den högre avgiften, dvs. de som inte längre har ett intjänande, istället för att fullt ut komma de som kommer att betala den högre avgiften, dvs. de unga, till del.

Kostnad för ökad pensionsskuld

Inkomstpensionen bestäms främst av det egna intjänandet, men påverkas också av systemets tillgångar och skulder genom gasens och bromsens inverkan på indexeringen. Kostnaden för en pensionsrätt i inkomstpensionssystemet är alltid en krona, men det försäkringsmatematiska värdet för en pensionsrätt varierar beroende på hur mycket tillgångar och skulder som systemet har ärvt från tidigare generationer.

Det underliggande antagandet i denna analys är att det finns en skillnad mellan kapitalets tillväxttakt och lönernas tillväxttakt, vilket inte alltid är fallet. När premierna används till att betala nuvarande pensioner förräntas de till den lägre tillväxttakten, medan den del av premierna som kan läggas undan i buffertfonderna förräntas till den högre tillväxttakten. Systemets fonderingsgrad är således avgörande för hur mycket en pensionsrätt är värd i försäkringsperspektiv.

Överskottsutdelningar som härrör från regeländringar i inkomstpensionssystemet ökar systemets nettoskuld, vilket belastar framtida generationer via olika mekanismer beroende på vilken typ av regeländring som har gett upphov till överskottet.

Vid sänkt gräns av balanstalet för överskottsutdelning i inkomstpensionssystemet bekostas överskottsutdelningen av medel ur systemets buffertfond, vilket gradvis minskar fonderingen och belastar framtida generationer genom lägre förväntad avkastning.

Vid höjd avgiftsnivå bekostas överskottsutdelningen av de högre avgiftsinkomsterna och belastar framtida generationer om systemet har en nettoskuld, dvs. om skulderna är större än de fonderade tillgångarna. Det beror på att löntagarna då binder upp en större andel av sin lön till förräntning med den lägre tillväxttakten.

Generationsneutral avgiftshöjning

Ett alternativ som analyseras i betänkandet är en avgiftshöjning utan gas. Då höjs avgiften utan att detta resulterar i transfereringar mellan generationerna. Eftersom detta alternativ inte är aktuellt med nuvarande lagstiftning vill Pensionsmyndigheten för pedagogikens skull belysa hur samma generationsneutrala effekt teoretiskt sett skulle kunna uppnås inom ramen för det nuvarande systemet. Detta ska inte läsas som att Pensionsmyndigheten förordar en sådan förändring, utan syftar endast till att illustrera systemets utformning och mekanismernas (avgiftshöjning och överskottsutdelning) kombinerade effekter.

En avgiftshöjning kan betraktas som relativt generationsneutral om balanstalet efter avgiftshöjningen inte överstiger utdelningsgränsen. Med nuvarande balanstal skulle utdelningsgränsen behöva höjas för att möjliggöra en sådan avgiftshöjning. Om utdelningsgränsen skulle höjas skulle detta medföra att det inte skulle bli någon överskottsutdelning i samband med avgiftshöjningen, vilket skulle innebära att det heller inte skulle ske transfereringar till den äldre generationen.

Vidare skulle inkomstpensionssystemet på så sätt bli en mer gynnsam sparform med sammantaget större utdelningar, eftersom de ökade avgiftsintäkterna skulle tillföras buffertfonden och förräntas med högre förväntad avkastning. I denna hypotetiska reform skulle den positiva effekten av högre internränta gå ungefär jämnt ut med den negativa effekten av större avsättningar till systemet, och därmed skulle den generationsneutrala effekten uppnås även för den yngre generationen, och för kommande generationer.

Tolkningen av lagstiftarens ursprungliga intention för pensionsavgiften är avgörande för utredningens slutsatser

I direktivet till utredningen hänvisas till diskussionen om ”en höjning av avgiften från 17,21 till 18,5 procent av lönen, som också var nivån i den ursprungliga pensionsöverenskommelsen.” Utredningens uppdrag aktualiserar därmed frågan

om avgiften blev lägre än vad som ursprungligen var avsett och om detta i förlängningen har gett lägre kompensationsgrader.

I de tidiga förarbetena (prop. 1993/94:250 s. 62) angavs att pensionen under vissa förutsättningar beräknades ge en kompensationsgrad om cirka 60 procent (pensionen i relation till slutlön). Förutsättningarna betingades av oförändrad livslängd, förvärvsarbete i 40 år och en real årlig tillväxt om 2 procent. Det motsvarade ersättningsgraden från den allmänna tilläggspensionen (ATP). Den ursprungliga avgiften för att uppnå denna kompensationsgrad angavs som 18,5 procent av den *pensionsgrundande inkomsten.* Vid införandet medgavs dock ingen pensionsrätt för egenavgiften om 7 procent och avgiftstaket höjdes först till 8,06 och sedan till 8,07 inkomst-basbelopp. Pensionsavgiften på *bruttoinkomsten* motsvarar därför 17,21 procent [=0,93*0,185].

Uppfattningen att pensionsavgiften blev lägre än vad som ursprungligen var avsett omtalas ofta i pensionsdebatten och nämns även i utredningens kapitel 3 (s. 89). Som framgår av kapitel 4 (s. 124) fanns det dock redan under pensionsreformens genomförande olika uppfattningar om huruvida avdraget för pensionsavgiften vid beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten var förenligt med de ursprungliga förarbetena. Det finns således olika tolkningar av vilken avgiftsnivå på bruttoinkomsten som motsvarade den ursprungliga intentionen.

Utredningen bedömer (s.125) att avdraget för den allmänna pensionsavgiften medförde en sänkt ambition på kompensationsgraden till 56 procent av bruttolönen [=0,93 × 60 procent] (s. 125). Det är en tolkning av ambitionsnivån. Utredningens uppdrag var att bedöma om den nuvarande pensionsavgiften på 17,21 procent av bruttolönen är tillräcklig för att upprätthålla pensionsnivåerna. Som jämförelsenivå använder utredningen en kompensationsgrad på cirka 56 procent. Den nivån bygger dock på att den allmänna pensionsavgiften dras av när den pensionsgrundande inkomsten beräknas – samma avdrag som innebär att pensionsavgiften motsvarar 17,21 procent av bruttolönen. Det finns därför en risk för ett cirkelresonemang: den avgiftskonstruktion som ska utvärderas påverkar också vilken pensionsnivå som bedöms vara tillräcklig. Utredningen motiverar inte varför denna jämförelsenivå är lämplig för att besvara uppdraget.

En annan tolkning av ambitionsnivån är att avgiften ska bygga på 18,5 procent av bruttoinkomsten med en kompensationsgrad på cirka 60 procent. Då blir bedömningen av pensionsnivåernas tillräcklighet en annan. Som framgår av figur 5.4 (s. 184) uppnås inte en kompensationsgrad på 60 procent ens vid en fullt ut livslängdsjusterad pensionsålder. En annan tolkning av den ursprungliga intentionen skulle således förändra utredningens slutsatser om pensionsnivåerna i en inte obetydlig utsträckning. Det hade varit en fördel om utredningen tydligare

kunnat motivera vilken avgiftsnivå som bedöms motsvara den ursprungliga intentionen och uttryckligen redovisat hur detta ställningstagande påverkar bedömningen av måluppfyllelsen.

Behov av mer utredning, konsekvensanalys och ställningstaganden före beslut om avgiftshöjning

Om lagstiftaren skulle välja att gå vidare med en höjning av den allmänna pensionsavgiften, krävs ytterligare utredning och konsekvensanalyser. Det uppkommer en rad andra fundamentala frågor som kräver uttryckliga ställningstaganden, utöver den om möjlig generationsorättvisa som redovisas i inledningen av detta yttrande. Nedan anger Pensionsmyndigheten ytterligare områden som behöver utredas vidare innan en avgiftshöjning kan beslutas.

Förskottsräntan

Som utredningen beskriver (s.160) anser Pensionsmyndigheten i rapporten ”*Höjda pensioner inom nuvarande pensionssystem*” (2023) att det finns sakliga skäl att ompröva nivån på förskottsräntan i inkomstpensionen och att en sådan omprövning med fördel kan genomföras i samband med en generell höjning av pensionerna. Om ytterligare utredning av avgiften till inkomstpensionen kommer genomföras bör därmed enligt Pensionsmyndigheten även en översyn av förskottsräntans nivå ingå.

Konsekvenser för näraliggande system m.m.

En reform som endast innebär en höjning av pensionsavgiften skulle i praktiken kunna rubba balansen mellan arbetsgivaravgifter, allmänna egenavgifter och direkta skatter, vilket kan få oönskade spridningseffekter på lönebildningen, sysselsättningen och de offentliga finanserna. Eftersom pensionsavgifterna ytterst härrör från arbete, innebär en avgiftshöjning ofrånkomligen att individens konsumtionsutrymme förskjuts från den förvärvsaktiva tiden i livet till ålderdomen. Denna intertemporala omfördelning och dess effekter på drivkrafterna för arbete och konsekvenser behöver, enligt Pensionsmyndighetens mening, analyseras ytterligare inför ett eventuellt beslut om en avgiftsförändring.

En höjd avgift till pensionssystemet skulle därtill utgöra en finanspolitisk åtgärd i och med att medel skulle tas från dagens konsumtions- och investeringsutrymme för att i stället stärka pensionssystemet, delvis beroende på utformningen. Det skulle få realekonomiska effekter med konsekvenser för den ekonomiska tillväxten beroende på hur avgiftshöjningen ska finansieras. Om en ytterligare utredning om höjd avgift tillsätts bör sådana aspekter belysas och beaktas.

Avgiftsstrukturen

Om en ytterligare utredning om höjd avgift tillsätts bör avgiftsstrukturen analyseras, eftersom det nuvarande avgiftssystemet är komplext och inte ger full motprestation.

Att den allmänna pensionsavgiften på 7 procent tas ut, men sedan dras av innan den pensionsgrundande inkomsten (PGI) beräknas – samtidigt som individen kompenseras fullt ut via en skattereduktion – skapar en svårbegriplig struktur för den enskilde. En grundläggande förvaltningsrättslig princip för statliga avgifter är att de ska svara mot en direkt motprestation. När en avgift tas ut på inkomster över intjänandetaket utan att ge en motsvarande pensionsförmån, övergår den i praktiken till att vara en ren skatt. Ur ett transparens- och legitimitetsperspektiv är viktigt att även belysa denna obalans mellan avgift och motprestation.

En förändring av avgiftsstrukturen kan få effekter som behöver utredas noggrant. Ett exempel på en oväntad effekt är vad som händer om avgiftshöjningen finansieras via den allmänna pensionsavgiften på ett sådant sätt att hela inkomsten blir pensionsgrundande. Då skulle inkomstindex, som är knuten till den pensionsgrundande inkomsten, öka utan att lönerna har ökat. Pensioner och pensionsbehållningar skulle höjas utan motsvarande inbetalningar av avgifter. Den sammantagna effekten blir en förmögenhetsöverföring från yngre till äldre generationer. Det är viktigt att effekter av detta slag förutses.

Vidare skulle höjt inkomstindex påverka även inkomstbasbeloppet, där beloppet når en högre nivå. En ökning av inkomstbasbeloppet påverkar i sin tur avgiftstaket i det allmänna systemet (vilket ger ytterligare intjänade pensionsrätter). Det skulle påverka även gränsen för de högre avgiftsinsättningarna till tjänstepensionen, vilket leder till lägre avsättningar till tjänstepensionssystemen.

Riktåldern kompenserar inte fullt ut för livslängdsökningar

Utredningen visar att pensionsåldern är avgörande för pensionsnivåerna, och att det krävs att pensionsåldern höjs i takt med livslängdsökningarna för att bibehålla pensionsnivåerna. Utredningen hänvisar i kapitel 4 till Pensionsmyndighetens remissvar avseende Ds 2019:2 (VER 2019–64), där myndigheten skriver att riktålderns konstruktion, jämfört med en fullt ut livslängdsjusterad pensionsålder, innebär att pensionsnivån blir lägre och mindre stabil. Utredningen lyfter därmed upp att det fortsatt finns skäl att följa och analysera riktålderns konstruktion så att den fullt ut kompenserar för livslängdsökningar.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Petterson Westerberg efter föredragning av analytiker Farhad Rouhani-Kalleh. I beredningen av ärendet har även analytiker Tommy Lowén, analytiker Erik Granseth, jurist Felicia Ljunggren, verksamhetsutvecklare Hava Gutic och strategisk rådgivare Per Åkesson deltagit. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Kristian Seth deltagit.

Anna Pettersson Westerberg

Farhad Rouhani-Kalleh

Bilaga 1 Numerära skattningar

Denna bilaga redovisar approximativa överslagsberäkningar för att skatta beloppen som har diskuterats i remissyttrandets avsnitt *Avgiftshöjning i kombination med överskottsutdelning leder till förmögenhetsöverföringar mellan generationer*.

Överskottsutdelning

En avgiftshöjning med faktorn k kommer till följd av utdelningsmekanismen att leda till en skuldökning med faktorn ρ. När balanstalet ligger precis på utdelningsgränsen kommer balanstalet före och efter avgiftshöjningen (efter några år av utdelningar) att vara lika. Detta ger att

$$\rho = \frac{k * A + B}{A + B}$$

Där avgiftstillgången A = 11,37 biljoner kronor och buffertfonden B = 2,23 biljoner kronor i 2025 års värden. Relationen gäller under antagandet att avgiftstillgången växer linjärt med avgiftssatsen. Detta är en förenkling som inte gäller exakt, men som ändå duger för syftet att bidra med en enkel skattning.

Avgiftshöjningen k = 18,5/17,21 ≈ 1,075 ger att ρ = 1,063. Detta kan tolkas som att pensioner och pensionsbehållningar sammantaget, fördelat över några år, i förväntan kommer att överindexeras (indexering utöver löneutvecklingen) med 6,3 procent. Beloppet som frigörs för utdelning ges av (ρ-1) × S där pensionsskulden S = 11,86 biljoner kronor i 2025 års värden. Det blir cirka 750 miljarder kronor.

Kostnad för ökad pensionsskuld

I detta avsnitt gör vi en möjlig skattning av kostnaden för den högre pensionsskulden, som skulle följa av en avgiftshöjning med direkt utdelning, för en person som inträder i systemet några år efter avgiftshöjningen, dvs. för dagens unga och framtida generationer.

Individantaganden

Låt oss betrakta en framtida medianlöntagare som tjänar 38 300 kronor per månad i dagens penningvärde, som arbetar 40 år, och som tar ut pension vid sådan ålder att medelomsättningstiden blir 30 år.

Antaganden om avkastningen i inkomstpensionssystemet

Låt oss följa standard för pensionsprognoser och ansätta 6,5 procents nominell avkastning på globala aktier och 2,5 procents nominell avkastning på långa räntor, samt inflation på 2 procent. Buffertfondernas innehav kan modelleras som 75 procent aktier och 25 procent räntor. Det motsvarar real avkastning på

(1,065/1,02-1)×0,75 + (1,025/1,02-1)×0,25 ≈ 3,43 procent

Givet detta antagande har vi i bilaga 2 simulerat fram att utdelningsfaktorn årligen förväntas ge cirka 0,39 procents överindexering. Tillsammans med löneindexering (1,6 procent enligt prognosstandard) ger inkomstpensionssystemet en total real internränta om 1,016×1,003939 – 1 ≈ **2,00 procent.**

I bilaga 2 visar vi att inkomstpensionssystemets långsiktiga internränta är en funktion av utdelningsgränsen, men inte av avgiftsnivån. Det innebär att förräntningen av de första 14,88 procentenheterna av lönen som avsätts till inkomstpensionssystemet inte påverkas, och att kostnaden för att det tidigare har skett en avgiftshöjning med direkt utdelning av överskottet kan beräknas som skillnaden mellan, i det ena fallet, hur 1,12 procent av livsinkomsten (den högre pensionsavgiften) förräntas i inkomstpensionssystemet och, i det andra fallet, värdet av en alternativnytta till det utökade sparandet.

Antaganden om alternativnyttan till utökat sparande

Vad som är alternativnyttan till utökat sparande beror på varje individs individuella situation. I detta räkneexempel antar vi att det utökade sparandet tas från medel som annars hade placerats i en billig global indexfond med avkastningen (1,065/1,02-1) ≈ **4,41 procent** realt. Antagandet kan diskuteras och resultaten bör därför tolkas med försiktighet.

Vi har utgått från att avgiftshöjningen direkt eller indirekt finansieras av individen. Eventuellt kan andra alternativnyttor gälla för de fall som arbetsgivaren eller staten bekostar den förhöjda avgiften, men det beaktar vi inte i denna överslagsräkning.

Beräkningar

Mellanskillnad mellan 4,41 och 2,00 procents avkastning under 30 år på 1,12 procent av livsinkomsten för en medianlöntagare:

38 300 kr/mån * 12 mån * 40 * 0,0112 * (1,0200^30 – 1,0441^30) ≈ -380 000 kr

Kostnaden värderas till 380 000 kronor i dagens penningvärde, eller 1 580 kronor per månad, om beloppet fördelas över 20*12 månader.

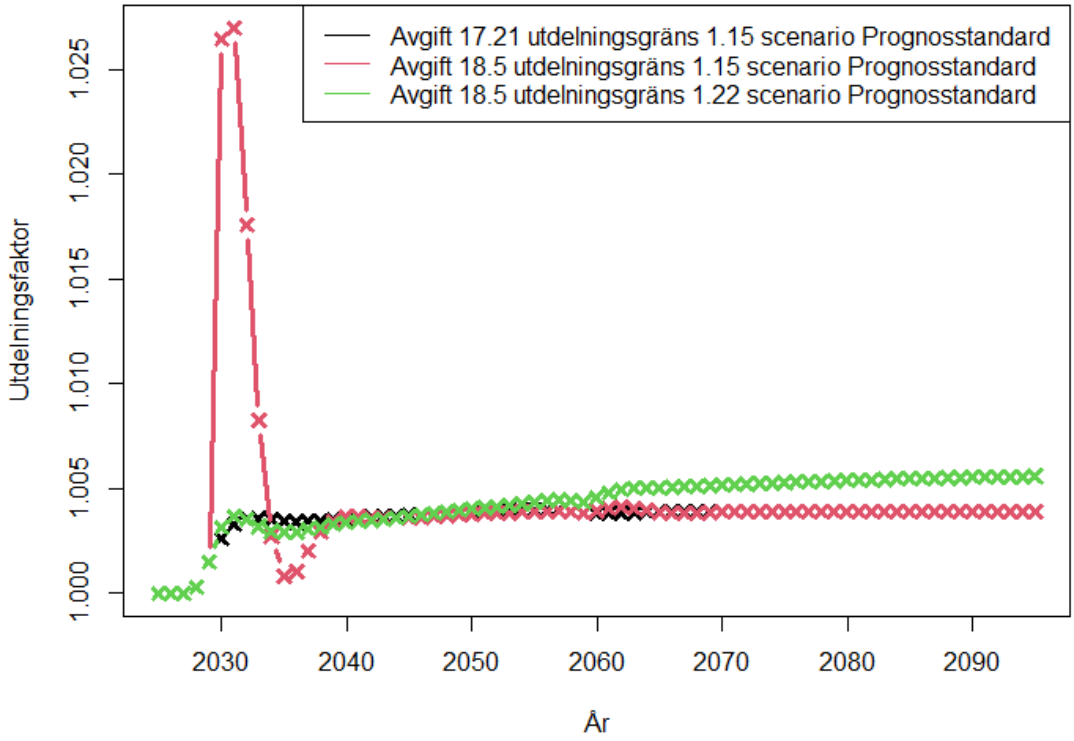
Generationsneutral avgiftshöjning

Höjning av avgiften med cirka 7,5 procent (18,5/17,21) motsvarar i dagsläget en momentan höjning av balanstalet med drygt 0,07 enheter. En utdelningsgräns som möjliggör generationsneutral avgiftshöjning måste således sättas till minst 1,22, eller vid avrundning till jämn 0,05-enhet, till 1,20 eller 1,25.

Bilaga 2 Simuleringar

Denna bilaga redovisar resultat från simuleringar i en förenklad simuleringsmodell. Syftet är att illustrera några av de fenomen som har diskuterats tidigare i remissvaret.

Simuleringarna omfattar tre fall. Svart graf representerar dagens regelverk. Röd graf illustrerar en avgiftshöjning från 17,21 till 18,5 procent av lönen som inträffar år 2028. Grön graf illustrerar samma avgiftshöjning kombinerad med höjning av utdelningsgränsen från 1,15 till 1,22 år 2030. Denna höjning av utdelningsgränsen krävs för att överskottet som följer av avgiftshöjningen inte ska betalas ut direkt.

Diagrammet illustrerar hur utdelningsfaktorn (ny parameter i pensionssystemet sedan införandet av överskottsutdelning) varierar med tiden och är beräknat enligt prognosstandard. (Se vilka antaganden som det innebär bilaga 1.)

Diagrammet visar att en avgiftshöjning utan tillhörande höjning av utdelningsgränsen, dvs. röd graf, koncentrerar överskottsutdelningen till ett fåtal år i samband med reformens genomförande. Det är denna koncentration som åsyftas i remissvarets avsnitt ”*Överskottsutdelning*”.

Vidare illustreras att utdelningsfaktorn stabiliserar sig på en långsiktigt lägre nivå efter de första årens kraftiga utdelningar (röd graf) jämfört med när avgiftshöjningen kombineras med höjd utdelningsgräns (grön graf). Det är denna skillnad som åsyftas i remissvarets avsnitt ”*Generationsneutral avgiftshöjning*”

Om vi avläser utdelningsfaktorerna från diagrammet kan vi beräkna hur mycket högre pension, utöver löneindexeringen, som överskottsutdelningarna leder till i framtiden för en typisk person som förräntar sina inbetalda avgifter i genomsnitt 30 år i systemet. Utdelningsgränsen 1,15 leder till att pensionen ökar med 12 procent (1,003939^30≈1,1245), medan utdelningsgränsen 1,22 leder till att pensionen ökar med 19 procent (1,005728^30≈1,1869).

Slutligen ger diagrammet stöd för vårt antagande (i Bilaga 1, avsnitt ”*Kostnad för ökad pensionsskuld*”) om att systemets långsiktiga internränta beror på utdelningsgränsen och inte på avgiftsnivån eftersom röd och svart graf sammanfaller efter de första årens utdelningar.